

Na osnovu člana 4 st. 2 i 4, člana 5 stav 4, člana 9 stav 3, člana 14 st. 7 i 9, člana 16 stav 2, člana 19 stav 3, člana 32 stav 4, člana 38 stav 7 Zakona o sjemenskom materijalu poljoprivrednog bilja ("Službeni list CG", br. 28/06 i 61/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja donijelo je

Pravilnik o proizvodnji i stavljanju u promet vegetativnih djelova za umnožavanje povrća i rasada povrća*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 38/2015 od 17.7.2015. godine, a stupio je na snagu 25.7.2015.

* U ovaj pravilnik prenešene su: Direktiva Komisije 93/61/EEZ od 2. jula 1993. kojom se postavljaju rokovi kojima se ukazuju uslovi koje moraju ispuniti reproduktivni sadni materijal povrća, osim sjemena, u skladu sa Direktivom Savjeta 92/33/EEZ (SL L 250, 7. 10. 1993.); Direktiva Komisije 93/62/EEZ od 5. maja 1993. kojom se utvrđuju mjere za sprovođenje koje se odnose na nadzor i praćenje dobavljača i objekata u skladu sa Direktivom Savjeta 92/33/EEZ o stavljanju u promet sadnog materijala povrća, osim sjemena (SL L 250, 7. 10. 1993.); član 1 tačka 4 Direktiva Savjeta 2003/61/EZ od 18. juna 2003. o izmjeni direktiva 66/401/EEZ o stavljanju u promet sjemena krmnog bilja, 66/402/EEZ o stavljanju u promet sjemena žitarica, 68/193/EEZ o stavljanju u promet materijala za vegetativno umnožavanje vinove loze, 92/33/EEZ o stavljanju u promet reproduktivnog sadnog materijala povrća, osim sjemena, 92/34/EEZ o stavljanju u promet voćnog reproduktivnog sadnog materijala, 98/56/EZ o stavljanju u promet reproduktivnog materijala ukrasnog bilja, 2002/54/EZ o stavljanju u promet sjemena repe, 2002/55/EZ o stavljanju u promet sjemena povrća, 2002/56/EZ o stavljanju u promet sjemenskog krompira i 2002/57/EZ o stavljanju u promet sjemena uljarica predivog bilja, s obzirom na uporedna ispitivanja i oglede Zajednice (SL L 165, 3. 7. 2003.); član 1 i prilog i Direktiva Komisije 2006/124/EZ od 5. decembra 2006. o izmjeni Direktive Savjeta 92/33/EEZ o stavljanju u promet reproduktivnog sadnog materijala i rasada povrća, osim sjemena i Direktive Savjeta 2002/55/EZ o stavljanju u promet sjemena povrća (SL L 339, 6. 12. 2006.); Direktiva Savjeta 2008/72/EZ od 15. maj 2008. o stavljanju u promet reproduktivnog i sadnog materijala povrća, osim sjemena (SL L 205, 1. 8. 2008.); Odluka Komisije 2013/166/EU od 2. april 2013. o izmjeni Direktive Savjeta 2008/72/EZ sa ciljem produžavanja odstupanja koje se odnosi na uslove za uvoz reproduktivnog sadnog materijala povrća, osim sjemena, iz trećih zemalja (SL L 94, 4. 4. 2013.); Direktiva Komisije 2013/45/EU od 7. avgusta 2013. O izmjeni Direktiva Savjeta 2002/55/EZ i 2008/72/EZ i Direktive Komisije 2009/145/EZ u vezi sa botaničkim nazivima paradajza (SL L 213, 8. 8. 2013.

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se kategorije, način pakovanja i označavanja, specifični uslovi i način proizvodnje i prometa, obrazac knjige evidencije proizvodnje, sadržaj i rokovi za dostavljanje izvještaja o izvršenoj stručnoj kontroli, način i metode obavljanja stručne kontrole i stručne kontrole pod nadzorom, obrazac, sadržina i rokovi za podnošenje prijave za vršenje stručne kontrole, obrazac i sadržaj sertifikata o priznavanju i način vođenja evidencije o izdatim sertifikatima, kvalitet, obrazac etikete, sadržina i način izdavanja i vođenja evidencije za vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća.

Primjena

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća, osim sjemena, koji se stavljaju u promet i to na:

- rodove, vrste, njihove hibride;
- podloge i druge djelove biljaka drugih rodova ili vrsta ili njihovih hibrida, ako je ili će na njih biti kalemljen materijal rodova ili vrsta ili njihovih hibrida iz Priloga 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća namijenjen izvozu, pod uslovom da je odvojen i označen i ispunjava uslove u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) **materijal za umnožavanje** (*propagating material*) su djelovi bilja i sav biljni materijal, uključujući podloge, namijenjene za umnožavanje i proizvodnju povrća;
- 2) **materijal za sadnju** (*planting material*) su cijele biljke ili djelovi biljaka, uključujući kalemljene djelove kod kalemljenih biljaka, namijenjenih sadnji za proizvodnju povrća;
- 3) **dobavljač** (*supplier*) je privredno društvo, preduzetnik, drugo pravno lice ili fizičko lice koje se profesionalno bavi: razmnožavanjem, proizvodnjom, čuvanjem i/ili tretiranjem i stavljanjem u promet vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća;
- 4) **stavljanje u promet** (*marketing*) je bilo koji način raspolaganja ili čuvanja na zalihama, prezentacija ili ponuda za prodaju, prodaja i/ili isporuka drugim licima u bilo kojem obliku materijala za umnožavanje i sadnju;
- 5) **službene mjere** (*official measures*) su mjere koje preduzima organ uprave i fitosanitarna inspekcija;
- 6) **partija** (*lot*) je broj jedinica jedne robe koja se prepoznaje po ujednačenosti sastava i porijeklu;
- 7) **laboratorija** je ovlašćena laboratorija koja vrši analizu i dijagnostiku, čime se proizvođaču omogućuje praćenje kvaliteta proizvodnje, a može biti javna ili privatna.

Kategorije

Član 4

Kategorije za vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća ne utvrđuju se u postupku sertifikacije.

Pakovanje i označavanje

Član 5

Vegetativni djelovi za umnožavanje i rasad povrća pakuju se u ambalažu i materijal, koji je najpogodniji za zaštitu od sušenja, izmrzavanja i drugih oštećenja prilikom transporta i rukovanja.

U jednom pakovanju (snop, vreća, kutija, sanduk) pakuju se vegetativni djelovi za umnožavanje i rasad povrća iste vrste, sorte, starosti i partije.

Partije treba da budu označene i ujednačene po sastavu i porijeklu.

Oznaka iz stava 3 ovog člana treba da sadrži najmanje podatke o dobavljaču, biljnoj vrsti, sorti/hibridu.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, pakovanje vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća prilikom stavljanja u promet može da bude od različitih partija ako dobavljač ima specifikaciju o sastavu i porijeklu pojedinih partija rasada povrća.

Specifični uslovi i način proizvodnje

Član 6

Dobavljač vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća vrši:

- utvrđivanje kritičnih tačaka na osnovu proizvodnih načina (sa ili bez pikiranja, u saksijama, kontejnerima, lejama);
- utvrđivanje i sprovođenje metoda praćenja i provjere kritičnih tačaka iz stava 1 alineja 1 ovog člana;
- uzorkovanje i laboratorijske analize u slučaju sumnje na prisutnost štetnih organizama;
- evidenciju, vodi pisane zapise ili zapise na neizbrisiv način o podacima iz stava 1 al. 1 do 3, ovog člana, kao i evidenciju o proizvodnji i stavljanju u promet djelova za umnožavanje i rasada povrća i čuva ih najmanje godinu dana.

Dobavljač obavještava organ uprave nadležan za fitosanitarne poslove (u daljem tekstu: Uprava) o rezultatima na prisutnost jednog ili više štetnih organizama i/ili drugih štetnih organizama koji utiču na kvalitet u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja i sprovodi sve potrebne mjere, radi smanjenja opasnosti od širenja štetnih organizama.

Dobavljač treba da vodi evidenciju o svakoj pojavi štetnih organizama u procesu proizvodnje i o svim preduzetim mjerama i da evidenciju čuva najmanje godinu dana.

Stavljanje u promet vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća

Član 7

Vegetativni djelovi za umnožavanje i rasad povrća mogu se staviti u promet ako su proizvedeni (sertifikovani) pod stručnom kontrolom i/ili stručnom kontrolom pod nadzorom i ako ispunjavaju utvrđene uslove.

Vegetativni djelovi za umnožavanje i rasad povrća koji pripadaju rodovima i vrstama iz Priloga 1 ovog pravilnika, mogu se staviti u promet samo ako je sorta, u skladu sa zakonom kojim je uređena zaštita biljnih sorti.

Knjiga evidencije proizvodnje

Član 8

Knjiga evidencije o proizvodnji vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća vodi se na Obrascu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izveštaj o izvršenoj stručnoj kontroli

Član 9

Proizvodnja vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća podliježe obaveznoj stručnoj kontroli.

O izvršenoj stručnoj kontroli iz stava 1 ovog člana, sačinjava se izvještaj u skladu sa Prilogom 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Izveštaj iz stava 2 ovog člana sačinjava se za svaku biljnu vrstu vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća posebno u tri primjerka po proizvodnom mjestu i podnosi se Upravi u roku od pet dana od dana sačinjavanja izvještaja.

Obavljanje stručne kontrole i stručne kontrole pod nadzorom

Član 10

Stručna kontrola i stručna kontrola pod nadzorom nad proizvodnjom vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća sprovodi se na mjestu proizvodnje.

Kontrole iz stava 1 ovog člana obuhvataju jedan pregled, kojim se utvrđuje:

- autentičnost i čistoća u pogledu roda, vrste i sorte (ako u proizvodnji prijavljuje sortu), kao i podloge;
- zdravstveno stanje;
- vitalnost i opšti izgled vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća koji garantuju njegovu upotrebljivost;
- primjena agrotehničkih mjera i mjera za njegu i uzgoj vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća;
- količina proizvedenih vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća po vrstama, sortama i partijama.

Prijava za vršenje stručne kontrole

Član 11

Stručna kontrola iz člana 10 ovog pravilnika vrši se na osnovu prijave za vršenje stručne kontrole (u daljem tekstu: prijava), koja se Upravi podnosi najkasnije pet dana nakon zasnivanja ciklusa proizvodnje.

Uz prijavu, dostavlja se:

- 1) dokaz o porijeklu upotrijebljenog sjemena (faktura, carinska deklaracija, fitosanitarni sertifikat, sertifikat o kvalitetu, etiketa, deklaracija);
- 2) ugovor o načinu korišćenja zaštićene sorte ukoliko je sorta zaštićena;
- 3) skica lokacije parcele za zasnivanje proizvodnje sa površinom i brojem katastarske parcele;

4) dokaz o upisu u Registar proizvođača.

Prijava iz stava 1 ovog člana data je na Obrascu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Sertifikat

Član 12

Za vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća koji ispunjavaju/ne ispunjavaju uslove ovog pravilnika, Uprava izdaje sertifikat o priznavanju/ne priznavanju vegetativnih djelova za umnožavanje i/ili rasada povrća (u daljem tekstu: sertifikat), na osnovu Izvještaja o izvršenoj stručnoj kontroli.

Sertifikat se izdaje na Obrascu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Vođenje evidencije o izdatim sertifikatima

Član 13

O izdatim sertifikatima, vodi se evidencija na Obrascu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Kvalitet vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća

Član 14

Vegetativni djelovi za umnožavanje i rasad povrća treba da ispunjavaju zahtjeve kvaliteta koji su utvrđeni u Prilogu 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Kvalitet iz stava 1 ovog člana za vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća utvrđuje se stručnom kontrolom.

Etiketa

Član 15

Pakovanje vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća, prilikom stavljanja u promet, treba da ima etiketu koju izdaje dobavljač.

Etiketa treba da je izrađena od neuništivog materijala, na crnogorskom jeziku i da sadrži podatke date u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Etiketa na pakovanju vegetativnih djelova za umnožavanje i rasada povrća u zavisnosti od vrste pakovanja vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća može biti pričvršćena ili otisnuta na zbirnom pakovanju.

Pored etikete iz stava 1 ovog člana pakovanje vegetativnih djelova za umnožavanje i rasad povrća može biti označeno i etiketom proizvođača, koja može da bude pričvršćena ili otisnuta na pakovanju.

Etiketa proizvođača, može da sadrži podatke o proizvođaču (naziv i sjedište, odnosno ime i adresu), znak proizvođača i druge podatke koji se odnose na vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća i treba da bude odvojena od etikete iz st. 1 do 3 ovog člana.

Prestanak važenja

Član 16

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o normama kvaliteta, pakovanja, plombiranja i deklarisanja semena poljoprivrednog bilja ("Službeni list SFRJ", broj 55/75), Pravilnika o kvalitetu semena poljoprivrednog bilja ("Službeni list SFRJ", br. 47/87, 60/87, 55/88 i 81/89 i "Službeni list SRJ", br. 16/92, 8/93, 21/93, 30/94, 43/96, 10/98, 15/01 i 58/02) i Pravilnika o stručnoj kontroli nad proizvodnjom poljoprivrednog sjemena ("Službeni list RCG", br. 28/94 i 5/03), koje se odnose na vegetativne djelove za umnožavanje i rasad povrća.

Stupanje na snagu

Član 17

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-1192/15-4

Podgorica, 3. jula 2015. godine

Ministar,

prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

***NAPOMENA REDAKCIJE:** Priloge i obrasce u PDF formatu možete preuzeti putem interneta klikom na sledeći link:*

[Prilozi i obrasci](#)